

De Stemming van 3 november 2019

Ook deze week zien we geen verschuivingen tussen de aanhang van de politieke partijen. De onrust in de samenleving, zoals afgeleid zou kunnen worden uit de acties van de laatste tijd en de aangekondigde acties in de komende tijd, lijkt weinig effect te hebben op kiezersvoorkeuren. Daarbij dient wel aangegeven te worden dat mocht de economie ingrijpend veranderen en/of nieuwe verkiezingen in aantocht zijn dan kunnen zich toch wel (weer) forse verschuivingen gaan voordoen. Zeker ook als de vraag weer opportuun wordt, wie de premier zal moeten gaan worden na de volgende Tweede Kamerverkiezingen en duidelijk wordt wie de lijsttrekkers zullen zijn van de partijen.

Ten opzichte van exact een jaar geleden zien we de sterkste toename bij PvdA, VVD en D66 en de grootste daling bij SP, Partij voor de Dieren en GroenLinks.

Peiling Zetelverdeling Peil.nl

<i>zetels</i>	TK2017	4-11-2018	3-11-2019	Versch. t.o.v. Vorig jaar	Versch. t.o.v. TK2017
VVD	33	24	27	3	-6
PvdA	9	15	20	5	11
PVV	20	19	17	-2	-3
CDA	19	14	15	1	-4
FVD	2	13	14	1	12
D66	19	10	13	3	-6
GroenLinks	14	16	12	-4	-2
SP	14	14	9	-5	-5
50PLUS	4	5	7	2	3
ChristenUnie	5	5	6	1	1
Partij voor de Dieren	5	8	4	-4	-1
DENK	3	4	3	-1	0
SGP	3	3	2	-1	-1
Overige partijen			1	1	1
	150	150	150		
Coalitie	76	53	61	8	-15

De peiling is zaterdag uitgevoerd, nadat de twee rapporten van het Planbureau voor de Leefomgeving bekend zijn geworden, inclusief de reactie van de regering en de politieke partijen.

Bijna de helft van de Nederlanders wil dat het beleid van Nederland erop gericht is om in 2050 de CO2-uitstoot met 95% te verlagen t.o.v. 1990. De tabel laat zien hoe groot de verschillen zijn tussen de kiezers van de verschillende partijen. Kiezers van GroenLinks, Partij voor de Dieren en D66 zijn massaal voor. Die van FVD en PVV zijn massaal tegen. Kiezers van de andere partijen zijn meer verdeeld.

Wilt u dat het overheidsbeleid erop gericht is dat de CO2 uitstoot in 2050 minstens 95% lager is dan in 1990?

verticaal gepercenteerd	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Ja	47%	46%	39%	80%	90%	72%	95%	55%	15%	7%	36%

Voor 2030 heeft de regering een doelstelling van 49% verlaging van de uitstoot t.o.v. 1990 bepaald. Daar is 57% van de Nederlanders voor (hetzelfde als in juli 2019). Ook hier zien we vergelijkbare verschillen tussen de kiezers van de verschillende partijen.

Wilt u dat het overheidsbeleid erop gericht is dat de CO2 uitstoot in 2030 minstens 49% lager is dan in 1990?

verticaal gepercenteerd	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Ja	57%	58%	52%	87%	97%	76%	96%	56%	19%	12%	42%

- zie volgende pagina

Ten aanzien van het doel van CO2-reductie in 2030 zien we een grote verdeeldheid onder de Nederlanders. 35% vindt dat de 49% reductie gehaald moet worden. Binnen de coalitie zien we dat de kiezers van VVD en CDA maar voor 19% willen dat de 49% reductie gehaald wordt en 68% van de D66-kiezers.

Ook zijn de plannen van de Klimaatwet doorgerekend, zoals die in juni 2019 zijn vastgelegd. Het doel is om in 2030 49% minder CO2 uit te stoten. Het PBL heeft berekend dat met die plannen dit zal uitkomen op een percentage tussen de 43 en 48. Wat vindt u dat er moet gebeuren?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
De plannen uitbreiden, zodat de 49% in 2030 toch behaald wordt	35%	19%	19%	68%	81%	47%	81%	48%	4%	6%	21%
Accepteren dat het tussen de 43 en 48% in 2030 uitkomt	38%	61%	53%	20%	15%	40%	19%	26%	21%	14%	47%
Plannen deels niet uitvoeren, ook als het onder 43% uitkomt	24%	18%	25%	11%	3%	9%	0%	26%	71%	75%	30%
Weet niet/geen antwoord	3%	1%	3%	1%	1%	4%	0%	0%	4%	5%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Een vergelijkbaar beeld zien we bij de doelstelling om 25% reductie eind 2020 te halen. 40% wil dat er extra maatregelen worden genomen om dat doel te halen.

Nederland zou in 2020 de CO2 uitstoot ten opzichte van 1990 met 25% moeten hebben verlaagd. Dat was vorig jaar 15% en voor 2020 wordt een percentage verwacht tussen de 19% en 23%. In het zogenaamde Urgenda vonnis sprak de rechter uit dat eind 2020 dit percentage 25 lager moet zijn dan 1990. Vindt u dat de regering extra maatregelen moet nemen zodat eind 2020 dit percentage echt 25% lager is?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Ja, wel extra maatregelen nemen	40%	32%	36%	68%	90%	63%	95%	59%	7%	13%	42%
Nee, geen extra maatregelen nemen	54%	60%	58%	28%	7%	29%	0%	37%	91%	84%	51%
Weet niet/geen antwoord	6%	8%	6%	4%	3%	8%	5%	4%	2%	3%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

- zie volgende pagina

Ruim de helft van de Nederlanders is er voor om overal in Nederland de maximum snelheid van 100 kilometer per uur in te voeren. Ook hier zien we een groot verschil tussen de kiezers van de coalitie. Bij de VVD-kiezers is dat 27% en bij D66 is dat 89%.

Een van de mogelijkheden om de uitstoot van CO2 in Nederland sneller te verlagen is om overal in Nederland de maximum snelheid (terug) te brengen naar 100 kilometer per uur. Bent u ervoor om dat op kort termijn in Nederland in te voeren?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Ja	52%	27%	39%	89%	93%	70%	92%	72%	14%	22%	85%
Nee	42%	70%	59%	5%	1%	23%	7%	26%	84%	73%	13%
Weet niet/geen antwoord	6%	3%	2%	6%	6%	7%	1%	2%	2%	5%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

61% is voor het plaatsen van nieuwe kernenergiecentrales in Nederland. Het patroon naar politieke partij is min of meer tegengesteld aan die van de vorige vraag.

Vindt u dat in Nederland nieuwe kernenergiecentrales moeten worden geplaatst?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Ja	61%	83%	72%	46%	29%	40%	33%	22%	87%	86%	60%

- zie volgende pagina

71% van de Nederlanders is tegen het terughalen van de 2 IS-vrouwen, die zich onlangs bij de Nederlandse ambassade hebben gemeld. Alleen bij de kiezers van GroenLinks is er een meerderheid voor.

In Turkije hebben twee Nederlandse IS-vrouwen, die samen 3 kinderen hebben, zich gemeld bij de Nederlandse ambassade. Ze willen terug naar Nederland. Vindt u dat ze naar Nederland teruggehaald moeten worden en dan voor de rechter worden gebracht?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Ja	23%	10%	12%	45%	63%	40%	32%	31%	1%	0%	18%
Nee	72%	83%	85%	52%	31%	57%	61%	61%	99%	100%	79%
Weet niet/geen antwoord	5%	7%	3%	3%	6%	3%	7%	8%	0%	0%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Ten aanzien van kinderen onder de 6 jaar zien we over de hele linie een wat lager percentage tegen. Maar ook daar zien we twee keer zoveel mensen tegen het terughalen dan voor het terughalen. Ook onder kiezers van D66 zien we nu een duidelijk meerderheid voor het terughalen.

Vindt u dat de kinderen met de Nederlandse nationaliteit onder de 6 jaar, van ouders die zich aangesloten hebben bij de IS, die in vluchtelingenkampen in Syrië en omgeving zitten, teruggehaald moeten worden naar Nederland?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Ja	31%	27%	25%	64%	77%	50%	39%	54%	8%	3%	37%
Nee	63%	70%	69%	27%	16%	43%	54%	38%	87%	96%	59%
Weet niet/geen antwoord	6%	3%	6%	9%	6%	7%	7%	8%	5%	1%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%	99%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

- zie volgende pagina

Ten slotte is gevraagd wat men van het voorstel vindt dat de Tweede Kamer 10 miljoen euro ter beschikking krijgt voor de ondersteuning van individuele Kamerleden. Niet alleen zien we een behoorlijke verdeeldheid onder de bevolking, maar ook hier zien we vergelijkbare patronen als we kijken naar de verschillen tussen politieke partijen bij veel van de andere onderwerpen die we voorleggen aan de kiezers. Bij kiezers van PVV, FVD, 50PLUS en SP zien we een kwart of minder van de kiezers die ervoor is en (veel) meer die ertegen is. Maar ook bij de VVD zien we dat er meer tegenstanders zijn dan voorstanders.

Er is een voorstel om 10 miljoen euro per jaar meer uit te geven voor de ondersteuning van individuele Kamerleden. Dat zou neerkomen op ongeveer 1 extra medewerker per Kamerlid. Bent u voor of tegen een dergelijke uitbreiding van de ondersteuning?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Voor	37%	33%	40%	71%	60%	50%	45%	26%	15%	14%	8%
Neutraal	13%	17%	25%	9%	23%	17%	17%	17%	18%	19%	12%
Tegen	45%	45%	30%	15%	10%	29%	31%	49%	61%	64%	76%
Weet niet/geen antwoord	5%	5%	5%	5%	7%	4%	7%	8%	6%	3%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%